

فرم نیازمندیهای پیشنهاد پروژه (RFP)

عنوان نیاز پیشنهادی پژوهشی

تحلیل شیمیایی-ژئومکانیکی (Chemo –Geomechanical) پایداری دیواره چاه در سازندهای شیلی

متقاضی: شرکت نفت فلات قاره ایران

واحد متقاضی: اداره زمین شناسی

کاربردی

نوع پروژه: پایه‌ای

محرمانه

طبقه بندی: عادی

تاریخ تکمیل: ۱۴۰۳/۰۹/۱۰

نیازمندی‌های پیشنهاد پروژه (RFP)

۱- بیان موضوعات و ضرورت انجام آن:

عمده ناپایداریهای دیواره چاه مانند همگرایی دیواره چاه مانند رغبی از رس می‌باشد، که منجر به صرف هزینه و اتلاف زمان زیاد مخصوصاً در عملیات حفاری ، مارل و گلسنگ شیل، سنگ رس و لوله‌گذاری چاههای انحرافی و افقی می‌شوند. حفظ پایداری چاه در صنعت نفت و گاز مساله بسیار مهمی است بطوریکه ناپایداری چاه بطور قابل توجهی باعث افزایش زمان غیر تولید(NPT) ، مدت زمان حفاری، و هزینه های حفاری شده و باعث کاهش بازدهی تولید، توسعه و اکتشاف می‌شود. شیل معمولاً تخلخل بالایی دارد در حالیکه نفوذپذیری بسیار کمی دارد و بنابراین انتقال سیال در محیط آن به سختی انجام می‌شود. اما مسئله ناپایداری شیل به مبادلات می باشد که در نتیجه آن یونهای سیال به لایه های مربوط بین سیال و این سنگ با گذشت زمان و فشار اسمزی یونی و در نتیجه انسداد چاه می‌شوند. کانی های سیلی کاته (مونتموریلونیت، کائولینیت و ایلیت) نفوذ کرده و باعث تورم می‌باشد. همچنین میزان تاثیر این واکنش ها بر خواص ژئومکانیکی سنگ، یک پارامتر وابسته به زمان بنابراین مطالعه تاثیر واکنش پذیری این سازندها با سیال حفاری و مخزنی بر پارامترهای ژئومکانیکی ضروری می‌باشد و تحلیل عددی تغییرات تنشهای اطراف چاه در اثر واکنش سیالات با سنگ در گذر زمان و همچنین در نسبتهای مختلف سیالات مانند درصد آب به نفت، درصد گلهای پلیمری و نمکی در کاهش مخاطرات حفاری و زمین شناسی موثر می‌باشد.

۲- اهداف پروژه:

اندازه گیری و تعیین پارامترهای ژئومکانیکی انیزوتropی شیل در شرایط مختلف دما و تنش
مطالعه و تحلیل میزان واکنش پذیری سازندهای غنی از رس و اثر این واکنش پذیری در پارامترهای ژئومکانیکی سازند و
تنش های زمین با گذشت زمان
تعیین مدت زمان تاثیر واکنش پذیری با نسبتهای مختلف سیالات حفاری و مخزنی در کاهش ناپایداری و تغییرات میزان
تنش های واردہ به دیواره چاه

تعیین زمان بحرانی و تنشهای بحرانی و موثر در ناپایداری چاههای انحرافی و افقی

۳- قلمرو پروژه:

محدوده پروژه مربوط به حوزه ژئومکانیک، زمین شناسی و حفاری می‌باشد.

نیازمندی‌های پیشنهاد پروژه (RFP)

۴- اقلام قابل تحویل، دستاوردها و نتایج حاصل از پروژه:

تعیین پارامترهای ژئومکانیکی و ان بیزوتروپی شیل

تعیین رفتار ژئومکانیکی وابسته زمان شیل تحت دما و فشارهای

ترسیم پلاتهای بررسی ناپایداری چاه و وزن گل بحرانی در آزمیوت و زوایای مختلف حفاری

تعیین رفتار شیمیایی- مکانیکی و حل عددی

تعیین نحوه توزیع فشار منفذی اطراف چاه و تمرکز تنش حول چاه

تعیین نوع گل مناسب برای حفاری چاه و تاثیر زمان حفاری

۵- مراحل پیشنهادی پروژه:

انجام تستهای آزمایشگاهی بر روی مغزه‌ها با سیالات مختلف و بررسی اثر زمانهای مختلف

- ساخت مدل اولیه ژئومکانیک و تعیین پارامترهای ژئومکانیکی و تنش و فشار منفذی

- ساخت مدل عددی شیمیایی با هدف انتقال سیال از طریق فشار اسمزی و همچنین تاثیر حرارت

- ساخت مدل عددی حل همزمان معادلات شیمیایی- ژئومکانیکی

- تحلیل نتایج

۶- سایر موارد (از حمله ساختار احرایی، موائع و محدودیت‌های اجرائی و ....)

ساختار احرایی مدلسازی تعیین اثر تعامل شیمیایی- ژئومکانیکی شیل و سیالات شامل موارد ذیل می‌باشد :

توسعه معادلات تنش، فشار منفذی، فشار اسمزی و حرارت به روش تحلیلی بر اساس داده‌های پیش فرض از منابع

کتابخانهای

- توسعه مدل عددی و مقایسه و اعتبارسنجی آن با مدل تحلیلی بر اساس داده‌های پیش فرض از منابع کتابخانه ای

- انجام تستهای آزمایشگاهی بر روی مغزه‌ها با سیالات رایج حفاری و مخزنی - کالیبراسیون مدل‌های ساخته شده با نتایج

آزمایشگاهی

- بررسی نتایج و ارائه گزارش نهایی از مشکلات و موائع پروژه می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد

- مشکلات احتمالی تهیه پلاگ از مغزه‌های شیل

- پیچیده بودن دستگاههای انجمان تست روی این مغزه‌ها

- زمان مورد نیاز پروژه

مدت زمان پروژه ۱۸ ماه می‌باشد.

